

KRONIKA BIBLIOGRAFICZNA.

Miesiąc Luty 1863 roku.

DZIEŁA.

Rogalski Leon. Żywot Pana naszego Jezusa Chrystusa, w krótkości opisany. Z wizerunkiem Zbawiciela. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk Kommissyi Rząd. Sprawiedliwości, 12-ka, str. 59, gr. 20.

Encyklopedia powszechna. T. XII. Zesz. 109. T. XIII. Zesz. 110. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1863, 8-ka większ., str. od 897—983, spisu XII, 112. (Jakszan-Jarosław). Każdy zeszyt kop. 35.

Mały Władzio. Pierwsze początki czytania dla dzieci pici męzkiej. Wyd. 2gie powiększone. Warszawa, nakł. B. Lessmana, 1863, druk A. Liefeld, 12-ka, str. 32.

Mrówka Łukasz. Podarunek dla ludu naszego. Opowiadania, powiastki, pieśni, bajki. Książeczka 3cia. Warszawa, nakł. J. J. Okońskiego, 1863, druk J. Psurskiego, 12-ka, str. 78, spisu 1.

Lewestam Fr. Henryk. Historia literatury powszechnej. Zesz. 4ty. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk A. Liefeld, 8ka więk., str. od 289—384.

Thiers A. Historia Konsulatu i Cesarstwa. Dzieło ozdobione 20 rycinami. Zesz. LIX. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1861, 8-ka więk., str. od 169—280, okł. druk.

Ogólne sprawozdanie z obrotu i stanu kassy wsparcia podupadłych farmaceutów z r. 1860, 1861 i 1862. Warszawa, druk S. Orgelbranda, 8ka, str. 19.

Pamiętka pierwszej komunii. Warszawa, druk kks. Missyonarzy, 1863, 16-ka, str. 48.

Siwiński Edward. Lekcja wstępna literatury polskiej, oraz literatury rossyjskiej, ze względem na słowiańską, miana dnia 26 października 1861 r. w kursach przygotowawczych do Szkoły Głównej w Warszawie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolta, 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. 27

Dworak Stach. Wesele u Wójta. Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolta, 1863, druk Gazety Polskiej, 12-ka, str. 191, okł. druk.

Leja Emilia. Wieczory zimowe, krótki zbiór powieści i wierszy ulotnych. Warszawa, druk S. Lewenthala, 1863, 8-ka, str. 114, spisu 1.

Maryś Leszczyńska królowa Francyi, księżniczka polska. Z francuzkiego. Warszawa, nakł. B. J. Zaltsztajna, druk J. Psurskiego, 1863, 8ka, str. 72.

Zalewnictwo, czyli sztuka irygowania gruntów. Rozprawa *James'a Donald'a*, z angielskiego przełożona przez *St. Zdz.* Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolffa, 1862, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. 42, tab. 1.

Wykład podręczny drenownictwa, czyli nauki obsączania gruntów *A. Vitard'a*, przełożył *St. Zdz.* Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolffa, 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. 102, tab. 9, okł. druk.

Bibliografia polska od 1800 do 1862 r., obejmująca katalog księgarski druków polskich, lub ściągających się do rzeczy polskich a pisanych w obcych językach, ułożony alfabetycznie. Wstęp o bibliografiach w XIX stuleciu i o układzie bibliografii polskiej za lat 63. Warszawa, druk Gazety Polskiej, 1863, 8-ka, str. 68.

Zdanie sprawy z działań i obrotu funduszów Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności za rok 1861. Warszawa, druk S. Orgelbranda, 1863, w 4-ce, str. 60, 9.

Ordo divini officii ad usum Archidioecesis Varsaviensis, Auctoritate et mandato Excel. Illustr. ac Rever. D. D. Sigismundi Felicis Fel.ński Dei mis. et S. Saed. Apost. gratiae Archiepiscopi et Metropolitae Varsaviensis conscriptus ac editus pro A. D. 1863. Varsaviae, ad Sanctam Crucem. 8-vo, p. 43, 96, nieliczb. 8.

Ordo divini officii et sacrificii ad usum cleri saecularis Dioecesis Plocensis pro anno Domini 1863, Auctoritate et mandato Ill. ac Rev. D. D. Thomae Francisci Myśliński Praelati etc. conscriptus ac editus. Varsaviae, typis C. Kowalewski, 8-vo, p. 50, 82.

Ordo divini officii ad usum Dioecesis Vladislaviensis seu Calisiensis pro A. D. 1863, Auctoritate et mandato Excel. Illustr. ac Rever. D. D. Michaelii Joannis Marszewski Episcopi Dioec. Vladis. seu Calis. etc. editus. Varsaviae ad S. Crucem, 8-vo, p. 72, 55, nieliczb. 8.

Ordo divini officii ad usum universi cleri saecularis Dioecesis Augustoviensis, Auctoritate ac mandato Illustr. ac Reveren. D. D. Jacobi Choiński Canonici Cathedr. Seinensis, Sede vacante Vicaris Capitul. et Administratoris Dioec. Augustoviensis etc. conscriptus ac editus, pro A. D. 1863. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 35, 19, nieliczb. 8.

Ordo divini officii et missarum juxta rubricas ac decreta S. Ritum congregationis ad usum Dioecesis Podlachiensis pro A. D. 1863, prepositus Auctoritate et mandato Excel. Illustr. ac Reverend. D. D. Benjamin, Petri Pauli Szymański. Ord. min. S. Francisci Capucinatorum Episcopi Podlachiensis etc. opera Francisci Jaczewski. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 56, 64, nieliczb. 8.

Directorium persolvendi rite officii divini secundum rubricas breviarii et missalis romani ad usum universi cleri saeculares Dioeceseos Kielcenso-Cracoviensis pro a. 1863, post bissextilem tertio, opera Mathiae Kluba concinnatum. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 64, 80, nieliczb. 8.

Ordo divini officii sacrique peragendi juxta ritum monasticum ac decreta S. R. C. Monasterio pultoviensi et monialibus a perpetua adoratione SS. Sacramenti coenobii Varsaviensis. Ordinis S. Benedicti, Auctoritate et mandato Illustr. ac Rever. D. Ambrozii Prusiński Abbatis Claustralis, pro A. D. 1863, accomodatus. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 46, nieliczb. 8.

Ordo divini officii recitandi sacrique peragendi juxta calendarium atque S. R. C. decreta et rubricas breviarii novissimas ad usum Patrum ac fratrum ord. eremitarum S. P. Augustini Provinciae polonae, pro A. D. 1863, dispositus ac editus jussa A. R. P. Rajmundi Krajewski Prioris Provincialis de secundo. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 50, nieliczb. 8.

Directorium divini officii ac missarum juxta ritum et antiquam consuetudinem Hierosolimitanae Ecclesiae ad usum Fratrum Ord. Beatissimae Dei Genitricis semperque Virginis Mariae de monte Carmelo S. O. pro provincia SS. Sacramenti majoris poloniae, jussu et autoritate superiorum, juxta generales novissimi breviarii rubricas Romae A. D. 1855 impressi pro A. 1863, post bissextilem 2 accomodatum. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 36, nieliczb. 8.

Directorium absolvendi divini officii necnon Missarum celebrandarum juxta calendarium atq. S. R. C. decreta et rubricas breviarii novissimus ordinatum ad usum Fratrum minorum S. P. N. Francisci observantium Minoris poloniae ac ejusdem ordinis monialium sub titulo et protectione Immaculatae B. V. M. permissu et auctoritate A. R. P. Joachimi Nizner Ministri provincialis concinnatum pro A. com. 1863. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 60, nieliczb. 8.

J. N. D. J. A. Directorium divini officii ac missarum celebrandarum juxta rubricas breviarii ac missales Romano-Seraphici ad usum FF. Minorum Reformatorem, Provinciae SS. V. Mariae Angelorum in Polonia, pro A. D. 1863 ordinatum. Varsaviae, ad S. Crucem, p. 39, nieliczb. 8.

Ordo divini officii recitandi missaeque celebrandae juxta calendarium et rubricas breviarii missalisque Romani ac nostri peculiaris novissime, ad usum FFr. minor. S. P. Francisci Seraph. Capuccinorum, editi provinciae polonae S. S. Adalberti et Stanisłai Episc. et mart. pro A. 3 post bissextilem 1863, constructus. Varsaviae, ad S. Crucem, 8-vo, p. 47, nieliczb. 8.

Napad Tatarów, opowiadanie przy kądzieli, przez Franka z Wielkopolski. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk Ch. Kelter i Rothmühl, 12-ka, str. 121, okł. druk., zlp. 1.

Osipowicz Aleksander. O doli Antkowiej na świecie, opowiadanie wioskowe. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk A. Liefeld, 12-ka, str. 131, II, okł. druk.

Czytania wieczorne. Książeczka 2ga. (Niedole i pociechy: Lilia, z angielskiego Schmida). Warszawa, nakł. C. Lewickiego, 1863, druk J. Krokożyńskiego, 8-ka mniejsza, str. od 81—174, zlp. 1.

Kraszewski Józef Ignacy. Władysław Syrokomla (Ludwik Kondratowicz). Warszawa, 1863, druk Gazety Polskiej, 8-ka, str. 226. (Przedruk z Przeglądu Europejskiego).

PISMA PERYODYCZNE I GAZETY.

Przegląd Katolicki. M. luty 1863. NN. 5—8, zawierają:

Praca pogańska i praca chrześcijańska, (dok.). Professor Dollinger i jego dzieło: „Kościoł i kościoły,” (c. d.). Missya w Chinach. Prace apostołskie w Stanach Zjednoczonych. Przemowa ks. Pawła Rzewuskiego przed rozpoczęciem kwesty dla zakładu pod nazwą Przytulisko. Dekret dla pociechy chorych. Ostatnie dzieło na indeksie ksiąg zakazanych. Korrespondencye. Kronika kościelna zagraniczna. Kronika kościelna krajowa. Bibliografia zagraniczna.

Zwiastun Ewangeliczny. M. luty 1863. NN. 3—4, zawierają:

Wiara nasza. Obrzędy ślubne Słowaków wyznania luterskiego. Jędrzej Frycz Modrzewski, (c. d.). Doktor Lewingstone, opowiadacz ewangelii między Betszanami w południowej Afryce, (c. d.). Towarzystwa Biblijne, (dok.). Wyznawanie Chrystusa. Tygodnie passyjne. Misyonarstwo Ewangelickie. Korrespondencya. Przegląd literacki. Nekrologia.

Przegląd Europejski. M. luty 1863. Zeszyt VIII, str. od 251—501, zawiera:

Wyjątek z pamiętników życiorysowych Jana, Piotra i Józefa Franków, spisanych przez samegoż Józefa Franka, tyczący się ich pobytu w Wilnie, przekład z języka francuzkiego, p. *Dominika Chodźke*. Literatura Wschodu, ustęp z historii powszechnej literatury Jana Scherr'a, przekład *Michała Głiszczyńskiego*. Jedna z nowszych powieści włoskich: Szósty Lutego, powieść współczesna ze zdarzeń domowych przez Gletta Arrighi, sprawozdanie p. *F. F. Babunia*, obrazy życia wiejskiego Bożenny Niemców, tłumaczył z czeskiego *Jakób S.* (dok.). Nieco o Mitologii polskiej i słowiańskiej w ogóle, napisał Radwański Jan, rozbiór p. *R. Z.* Notatki bibliograficzne. Przegląd rzeczy potocznych, p. *I. H.* Przegląd polityczny, p. *J. I. Kraszewskiego*.

Roczniki gospodarstwa krajowego, pod redakcją *Edmunda Stawiskiego*, wychodzą raz na miesiąc w 8-ce. Warszawa, druk J. Ungra. Rocznie rsr. 7 kop. 50. Okres III. Tom V. Poszyty 1 i 2, styczeń i luty 1863, str. 171, od 173—350, zawierają:

Wskazówki do przybliżonego szacowania służebności pastwiskowych i leśnych, p. *Ludwika Górskiego*. Wystawa powszechna londyńska w 1862 r. z poglądem na przemysł tegoczesny i warunki jego potęgi, p. *Michała Chevalier*. O pismach edukacyjno-ludowych w r. 1862, p. *A. A. K.* Pogląd na stosunki finansowe i gospodarskie W. Ks. Poznańskiego, p. *W. A. Wolniewicza*. O nauce przymusowej w Niemczech, p. *Władysława Bielskiego*. Ogłoszenie co do konkursu do nagrody złp. 4,000 za rozprawę mającą wskazać najskuteczniejsze środki ukrócenia pijaństwa, a zarazem zastąpienia koniecznego złąd ubytku dochodów z gorzelni i propinacji. System Finansów Ławy i jego zwolennicy, p. *Piotra Falkenhagen Zaleskiego*. Powody rozwoju gospodarstwa angielskiego. Rozmaitości. Bieżące wiadomości rolnicze. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Dziennik Politechniczny, zbiór wiadomości z postępu inżynierii, budownictwa, mechaniki i technologii, oraz nauk związek z niemi mających, wydawany przez *Bronisława Marczewskiego* i *Witolda Marczewskiego* inżynierów. Wychodzi raz na dwa miesiące w 4-ce wielkiej. Rocznie rsr. 6. Warszawa, druk K. Kowalewskiego. Poszyt V, 1862, str. od 97—124, tab. 1 i od XIX—XXIX, zawiera:

O układzie znaków w telegrafii systemu Morsego, p. *Wł. Witkowskiego*. Pogląd na wodociągi w m. Warszawie, p. *Juliana Majewskiego*, (dok.). O młotach fryszerskich. Teorya tworzenia się żużli wielkopieczowych, p. *S. Podymowskiego*. Wiadomości statystyczne. Wiadomości bieżące.

Tygodnik Lekarski. NN. 1—3, zawierają:

Jakóbowski: O popularnym sposobie leczenia wścieklizny w niektórych okolicach gubernii Kowieńskiej. *Przystański*: Terapeutyczna hemostasyka. *Janikowski St.*: Medycyna publiczna. *Jawurek*: Listy z Wiskitek. *Kinnel Józef*: Z kliniki wiedeńskiej prof. Oppolzera. *Sztam*: Słów kilka

o pleśniawkach u dzieci. Przegląd tygodniowy. Posiedzenia Towarzystw lekarskich Warszawskiego i Wileńskiego. Nowe dzieła. Spostrzeżenia meteorologiczne.

Przyjaciel Zdrowia. M. luty 1863, N. 27, zawiera:

Uwagi higieniczne nad stanem zdrowia mieszkańców wsi i miast, (c. d.). Statystyka moralności. Rozmaitości weterynaryjne. Nowości naukowe.

Kółko Domowe. M. luty 1863. N. 11, str. od 321—352, zawiera:

Franciszka Urszula Radziwiłłowa, p. *Józefę Smigielską*. Wspomnienia rodzinne, p. *Sabinę Grzegorzewską*, (c. d.). Starożytne pamiątki Rygi. O ubiorach.

Przyjaciel Dzieci. M. luty 1863. NN. 97—100, zawierają:

Dzieje narodu polskiego, p. *Leona Rogalskiego*, (c. d.). Żmujdzini, p. *Zygmunta Gawareckiego*. O biednym muzykusie i o lichu które siedziało u niego za piecem, powieść *Wacława Szymanowskiego*, (c. d.). Pustynia Sahara, (dok.). Klemens Janicki, p. *Kazimierza Władysława Wójcickiego*. Jaśmin. Historya święta, p. *Michała Szymanowskiego*. Obrazy z historyi powszechnej. Rozmowy ojca z dziećmi. Rumfordt. Łysa góra, p. *Kazimierza Władysława Wójcickiego*. Poezye. Rozmaitości. Myśli i zdania. Bajka. Anegdota historyczna. Zadania. Zagadki.

Tygodnik Mód. M. luty 1863. NN. 6—9, zawierają:

Słów kilka o nowej powieści *Wł. Maleszewskiego*, p. t. „Dziecię Żmujdzy,” p. *Adama Pługa (Pietkiewicza)*. Mrówin i Trock, p. *Paulinę z Ł. Wilkońską*, (c. d.). Wspomnienia sławnych Polek. O wachlarzach. Regina z Herbutów Żółkiewska. Kronika literacka i artystyczna. Poezye. Korrespondencye. Gwiazdka. Nowości zagraniczne. Mody. Szarady. Opisy ryćin, mód, form i wzorów.

Jutrzenka. Tygodnik dla izraelitów polskich. M. luty 1863. NN. 6 do 9, zawierają:

Czém dla nas ma być Konsystorz? Pieniądz, p. *Leszka*. Eol i Febus, bajka. Listy żydowskie. Żydzi w pierwotnych dziejach Czech, p. *Ad. J. Cohn*. Pismo ludowe, p. *J. M. Lewinsohna*. O stanowisku Rabina w Judaizmie, p. *M. i S. Szpital żydowski w Suwałkach*. O zbytku. Oświata. Czasy Kazimierza W. p. *Aleksandra Kraushara*, (c. d.). Apokryfy. Krótkie sprawozdanie z dotychczasowych czynności zarządu ochrony, p. *H. N. Korrespondencye*. Akta religijne. Przegląd pism krajowych. Bibliografia. Wiadomości bieżące. Aforyzmy i Epigrammy.

Tygodnik Ilustrowany. M. luty 1863. NN. 176—179, zawierają:

Paweł Żydek. Sielanka, wyjątek z moich studyów, p. *Władysława Maleszewskiego*. Dawne ubiory i uzbrojenia, (c. d.). Zwaliska zamku w Kryłowie. Rafał-Józef Czerwiakowski, p. *P. Girsztowta*, (dok.). Obrazy litewskie, p. *Bolesława Raćkiewicza*, (dok.). Dwa pierwsze groby, zdarzenie prawdziwe, p. *Krasyńę Zborowską*. Jan Stanisław Jabłonowski. Typy włościan kujawskich. Odrzwia w kościele kks. Dominikanów w Krakowie. Odrzwia wieży ratuszowej w Krakowie. Z Suwałk do Augustowa, p. *Aleksandra O.* Kościół księży Kapucynów w Zakrocymiu. Bernard Pretficz, p. *Juliana Bartoszewicza*. Rozwaliny zamku w Symbarku. Niezamyśl i Zaniemyśl. Józef Uldyński, p. *J. J. Wodzińskiego*. Szczątki zamku w Płocku. Wycieczka nad brzegi Berezyny, p. *F. S.* Prawa kobiet do nauki, p. *Zygmunta Dobieszewskiego*. Poezye, Korres-

pondencye. Przegląd piśmienniczy. Kronika sztuk pięknych. Przegląd polityki zagranicznej. Kronika tygodniowa. Zadanie konikowe. Szachy. Rebusy.

Wędrowiec, pod redakcją *Władysława Ludwika Anczyca*, wychodzi raz na tydzień w 4-ce. Warszawa, nakł. i druk J. Ungra. Rocznie rsr. 6. NN. 1—3, zawierają:

Wycieczka do Portugalii *Oliviera Merson*. Wystawa londyńska z 1862 r. *Salambo*, powieść *Gustawa Flauberta*. Stalówki. Poczta powietrzna w Londynie. *Babirusa*. Przejazdka do Tripolis *M. Barona Krafft*. Tomasz Babington Macaulay. Rozmaitości.

Kmiatek. M. luty 1863. NN. 6—9, zawierają:

Opowiadania *Goraleczyka* z historii polskiej. *Stopka Jadwigi*. Rozmowa *Bartłomieja* z *Marcinem*. *Wilja św. Jana*, p. *E. Leja*. *Stanisław Ciołek*, siłacz nad siłaczem. O ludziach zamieszkujących ziemię. *Zły syn*. *Pieśń o dobroci Boga*. *Hiob*. Cudowne odkrycie. Kto pod kim dolki kopie, to pewno sam w nie wpadnie. *Post wielki*. O wiejskiej gospodyni *Agnieszce Kozakowej* i o potrzebie dawania przytułku sierotom. *Odsiecz Wiednia*. *Zdania moralne*.

Czytelnia Niedzielnia. M. luty 1863. NN. 5—8, zawierają:

O Ameryce. *Zajęcza skórka*, powieść. *Wycieczka do górnego Szlązka*. *Święty Jacek*. *Stach w lamusie*. *Wycieczka do górnego Szlązka* (dok.) O Szlązku. *Dobra i zła żona*, powieść. *Piorun i piorunochrony*. Jak się to działo na Szlązku. *Hojność Witolda*. *Gawęda warsztatowa* o nieustającej wystawie wyrobów stolarskich. *Wiersze*. *Książki nowe*. *Różności*.

Gazeta Warszawska. M. luty 1863. NN. 26—48, zawierają:

Listy z miasta. Sprawozdanie komitetu budowy kościoła na Grzybowie w Warszawie. O prawach lokatorów m. *Mszczonowa*, do funduszów wsparcia z powodu klęski pożaru nabytych. Odpowiedź na artykuł o farmacji, jako jednej z gałęzi wychowania publicznego i koniecznej jej reformie, p. *Leonarda Ziemińskiego*. Przegląd literatury zagranicznej. Sprawozdanie Domu zleceń ziemian we Włocławku. Przegląd bibliograficzny piśmiennictwa polskiego. O banku narodowym w XVIII wieku, p. *M. Modzelewskiego*. Uwagi nad konkursem do nagrody przez hr. *Zamojskich* wyznaczonej, za rozprawę najskuteczniejsze środki ukrócenia pijaństwa wskazującą. Dziennikarstwo w Anglii. Słowo o reformie farmacji, p. *R. P.* *Korrespondencye krajowe i zagraniczne*. *Wiadomości bieżące, literackie, artystyczne*.

Gazeta Polska. M. luty 1863. NN. 26—48, zawierają:

Uwagi nad projektem do prawa o sprzedażach sądowych, (c. d.). *Historia upadku dynastji Sobieskich*, p. *K. Hoffmana*, (c. d.). O literaturze ludowej. Sprawozdanie Komitetu budowy kościoła na Grzybowie w Warszawie. Sprawozdanie Domu zleceń rolników we Włocławku. *Światek Widoki*, powieść *Karola Dickensa*, przekład z angielskiego, p. *J.* *Odpowiedź na uwagi o reorganizacji Towarzystw ubezpieczeń*, p. *H.* *Stowarzyszenie w Reutlingen*. *Doświadczenia nad ciepłotą*. *Ontologia*. *Pieśni i klechdy ludu Weneckiego*. *Korrespondencye krajowe i zagraniczne*. *Wiadomości bieżące, literackie, artystyczne*.

Kuryer Warszawski. M. luty 1863. NN. 26—48.

Kurier Niedzielný. M. luty 1863. NN. 5—8, zawierają:

Przeglądy: brukowy, literacki, gazet i pism czasowych. Pytania i odpowiedzi.

Dziennik Powszechny. M. luty 1863. NN. 26—48, zawierają:

Protokoły posiedzeń Rady Stanu. O podatkach w Polsce, p. *F. Goleńskiego*, (c. d.). Wstępna prelekcyja czeskiej literatury Dra *Kwieta*. Kilka słów o prawnym komplecie rady familijnéj. Ukaz Najwyższy tyczący się zarządzania budowy i reperacyi budowli kościelnych. Organizm miasta, p. *J. A. Miniszewskiego*. List otwarty ks. *Kajsiewicza*. Bibliografia warszawska, rosyjska, francuzka, niemiecka, za m. styczeń. O ruchu pocztowym w pocztamcie Warszawskim w m. październiku i listopadzie 1862 r. Budżet ogólny dochodów i wydatków Królestwa Polskiego na rok 1863. O kronisach polsko-lacińskich, p. *Wacława Aleksandra Maciejewskiego*. Obraz ogólny działań władz rządowych Królestwa Polskiego za rok 1861. Stan zakładów naukowych w Galicyi. Ludność Warszawy z Przedmieściem Pragą. Kraj Noworossyjski i Besarabia w r. 1861. Teorya pierwszeństwa opozycyi przed appellacyą w sądownictwie tak cywilnem jak administracyjném. O piśmiennictwie, p. *J. A. Miniszewskiego*. O odwoływaniu się do łaski, p. *Stanisława Budzyskiego*. Ogólny pogląd na prawo z r. 1825 o małżeństwach. Przyszłość i przyszłość telegrafów. Jurisprudencya. Wiadomości bieżące. Wiadomości literackie.

Warszawska Gazeta Policyjna. M. luty 1863. NN. 26—48, zawierają:

Nowa podróż po Afryce, (c. d.). Mieszkańcy Ameryki północnej. Wielka pustynia.

Warschauer Zeitung. M. Februar 1863. NN. 26—48, zawierają:

Von den Störungen, v. C. Kossak. Der Marquis v. Lansdowne. Der schwarze Gast von Ludwig Steub. Aus dem Pariser Leben. Die Benutzung des Stadtdüngers. Die photographie der Farben. Geheimnisvoller Auswandererzug. Salambo. Böhmen vor fünfzig Jahren. Das Mutterhaus Gotteskühe in Reutlingen und seine Zweig-Anstalten. Kapital und Arbeit. Litterarisches. Handel und Verkehr. Lokalbericht. Vermischtes.

Korespondent rolniczy, handlowy i przemysłowy. M. luty 1863. NN. 8—13, zawierają:

Przegląd krytyczny dzieła: „Gospodarstwo zagraniczne przez Leona Kąkolewskiego”. Listy o włościanach francuzkich, z poglądem na dzisiejszy stan produkcji rolniczej. Leśnictwo polskie przez A. Połujan-skiego (rozbiór). Listy rolnika polskiego z podróży agronomicznej. Odchody ludzkie, jako nawóz. Siarkowanie chmielu i sposoby poznawania, czy chmiel siarkowany. Kto dba o bydlę swoje, przysparza sobie dochodu. Korrespondencye. Wiadomości handlowe.

Gazeta Rolnicza. M. luty 1863. NN. 5—8, zawierają:

Żywnienie owiec kartoflami i burakami, p. *Adama Karwickiego*. Leśnictwo w Poznańskim, p. *H. Trapczyńskiego*. Zamojszcja Carpathica, nieznana dotąd roślina znaleziona w Karpatach, p. *Wojciecha Jastrzębowski*. Franciszek Miłosz. O gospodarstwach w Prusach wschodnich, a mianowicie w okolicy Królewca, p. *Adolfa Dobrzańskiego*. Brony tåkowe. Parowa orka. Gospodarstwo u górali w Karpatach, p. *Adolfa Tetmajera*. Trzoda chlewna na Węgrzech. Modrzew krajowy, p. *H. Trapczyńskiego*. Praca i ekonomiczne wynagradzanie takowej, p. *Ar-*

tura Krąkowskię. Ul chłopski, p. Adama Mieczysławskiego. Walęc zębaty. Korrespondencye gospodarskie. Nowiny i ogłoszenia gospodarskie.

MUZYKALIA.

Dulcken Ferdynand Kwentyn: Dumanie polskiej dziewczycy. Drugi zbiór melodyj narodowych. Op. 22. Warszawa, nakł. J. Kaufmann i F. Hösick, lit. W. Otto, sztych. G. Gebethnera i R. Wolffa, str. 16. Złp. 5 gr. 15.

Quattrini Jan: Śpiewaj moja miła, słowa J. Chęcińskiego. Warszawa, nakł. J. Kaufmann i F. Hösick, lit. W. Otto, sztych. G. Gebethnera i R. Wolffa, str. 8.

Lubowski J. *Variations sur l'air d'une chanson d'Ukraine. Varsovie*, nakł. J. Kaufmann i F. Hösick, lit. M. Fajansa, sztych. G. Gebethnera i R. Wolffa, str. 10, złp. 3½.

Lenschow Charles: *La Plainte, Nocturne caracteristique pour piano. Op. 39. Varsovie*, nakł. J. Kaufmann i F. Hösick, lit. W. Otto, sztych. G. Gebethnera i R. Wolffa, str. 3, kop. 15.

Kratzer Andrzej. Polonezy różnych autorów na fortepian. Zeszyt I. Polonezy ze zbioru Ambrożego Grabowskiego. Warszawa, nakł. i sztych. A. Dzwonkowskiego i spół., str. 11.

Jelski Michał. Mazur ułożony na skrzypce, przepisany na fortepian. Warszawa, lit. J. V. Fleck, str. 7.

M A P P Y.

Mappa Królestwa Polskiego, Nakładem litografii Władysława Otto, 1863, w Warszawie. 4ka większa.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

WARSZAWA.

Marzec 1863 r. Jako osobliwość bibliograficzną zapisujemy wydaną u nas w Warszawie mowę lektera języka czeskiego Franciszka Bolesława Kwietę w Szkole Głównej, przy objęciu tej katedry d. 10 stycznia 1863 r. Dla braku liter pstrokatych czeskich, użyto zwyczajnych, a p. Kwiet wyraża, że z tego powodu musiał się: „poniekąd prawopisu polskeho drżeti”. Może, z konieczności braku liter czeskich, wydana ta mowa, przekona samych Czechów, że przeciążenie znaczkami alfabetu czeskiego, utrudnia, nie ułatwia zbliżenia się pobratymcze: uproszczenie pisowni, powinno być żądaniem pisarzy

KRONIKA BIBLIOGRAFICZNA.

Miesiąc Marzec 1863 roku.

DZIEŁA.

Lewestam Fr. Henryk. Historia literatury powszechnej. Zeszyt V. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk A. Liefeld, 8-ka większ., str. od 385—480, okł. druk.

Encyklopedia powszechna. T. XIII. Zeszyty 111, 112, 113. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1863, 8-ka, str. od 112—224, 225—336, 337—448, (Jarosław-Jovellanos). Okł. druk. Zesz. kop. 35.

Parafinowski Fr. ks. Nabożeństwo o św. Walentym Męczenniku Patronie, szczególniej wielką chorobę cierpiących. Warszawa, druk S. Orgelbranda, 1863, 16-ka, str. 22.

Życie Pana Jezusa Zbawiciela naszego. Warszawa. Staraniem redakcyi Biblioteki Warszawskiej, nakł. C. Lewickiego, druk Gazety Polskiej, 1863, 8-ka, str. 20.

Leja E(milia). Historia Polska dla dzieci, opowiedziana w 35 lekcjach. Warszawa, nakł. i druk S. Lewentala, 1863, 12-ka, str. 108, spisu 2, okł. druk.

Szmurło A(dam). O kulturze Grecyi. Prelekcya wstępna, miana w Szkole Głównej dnia 26 listopada 1862 r. Warszawa, druk J. Jaworskiego, 1863, 8-ka, str. 27. (Przedruk z Dziennika Powszechnego).

Przewodnik Filozofii przez *Amadeusza Jacques, Juliusza Simon i Emila Saissset.* Dzieło upoważnione przez Radę wychowania publicznego. Przekład *Eleonory Ziemięckiej.* Zeszyt II. Teodycea. Warszawa, nakł. A. Nowoleckiego, 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. od 119—240.

Czytania wieczorne. (Niedole i Fociechy, powieść z angielskiego, Schmitta). Książeczka 3cia. Warszawa, 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. od 175—230. T. II, str. 32, zip. 1.

Pięcioksiąg Mojżesza dla żydów polaków, (Chamissach Chumsze torach). T. I. Księga rodzaju, Genesis (Bereszyt). Tłumaczył z hebrajskiego i objaśnił komentarzem *Daniel Neufeld*, str. 6, XIII, 114. (Or Torach). Światło zakonu. Uwagi i objaśnienia gramatyczne, leksyograficzne, historyczne, ge-

ograficzne i obrządkowo-religijne, do tłumaczenia polskiego Pięcioksięgu Mojżesza. Warszawa, nakł. tłumacza, druk A. Ginsa, 1863, 8-ka, tekst hebrajski i polski.

Rys zasad chirurgii wojennej. Warszawa, Nakł. J. Kaufmanna i F. Hoesicka, 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 12-ka, str. 153, spisu 2.

T. Ahn'a. Wykład praktyczny nauki języka francuzkiego, do użytku młodzieży polskiej, zastosowany przez *B(ernarda) L(esmana)*. Kurs 3ci zawierający: wzory z prozy i poezyi, wyjęte z najlepszych pisarzy francuzkich, dawnych i nowoczesnych, z dodaniem objaśnień grammatycznych, oraz wszelkich trudniejszych wyrazów i wyrażeń. Warszawa, nakł. B. Lessmana, 1863, druk Ch. Kelter et S. Rothmühl, 8-ka, str. 109, spisu 1, okł. druk.

Neufeld Daniel. Urządzenie konsystorza żydowskiego w Polsce. Warszawa, nakł. autora, 1863, druk J. Tomaszewskiego, 8-ka, str. wstępu 4, tekstu 129, spisu 1.

Dąbrowski Ludwik. Regulamin dla gospodarzy wiejskich, oraz urządzenie gospodarstwa parobczanego. Warszawa, nakł. redakcyi Roczników gospodarstwa krajowego, 1863, druk K. Kowalewskiego, 8-ka, str. 245, spisu 2.

Historja Powszechna w skróconym zarysie *Henryka Dittmara*, przełożona i uzupełniona przez *Oskara Stanisławskiego*. Zesz. IX i X. Warszawa, druk J. Ungra, 1863, 8-ka, str. od 385—463. Tab. XIV V. Spisu chronologicznego str. od 449—456, spisu rzeczy od 456—462.

Skarga ze strony Edmunda hr. Suchodolskiego, przeciwko Romualdowi Nowińskiemu, na wyrok Sądu Appellacyjnego Królestwa Polskiego, przez Edwarda Grabowskiego obrońcę przy Senacie podana, fol. str. 36. Summariusza dokumentów w tejże sprawie str. 7. Warszawa, druk J. Jaworskiego.

Kwiät Frant. Bol. Rzecz przy nastoupenii na stolici jazyka czeskeho na uniwersitcie warszawskie, dne 10 Lenda, 1863. Warszawa, 1863, druk J. Jaworskiego, 12-ka, str. 28.

Izdebska z Rogozińskich Władysława. Wieczory z Babunią, powieści i opowiadania poświęcone dorostającej młodzieży polskiej, z 24 rycinami chromolitografowanemi. Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolffa, 1863, druk G. Pätz w Naumburgu, 8-ka większ., str. IV, 274, spisu 1.

PISMA PERYODYCZNE I GAZETY.

Przegląd Katolicki. M. marzec 1863. NN. 9—12, zawierają:

Towarzystwo biblijne. Rozbiór katechizmu ks. Gryglewskiego. Stowarzyszenia katolickie pomiędzy Słowianami w Niemczech. Przemówienie J. E. Jm. ks. biskupa Kamienieckiego. Kościół N. Panny Afrykańskiej w Algierze. Historia filozofii Schveglera. Anioł płaczący. Dziewiąte sprawozdanie z czynności arcybractwa N. Sakramentu i opieki ubogich kościołów. Ks. Jan Taraszkiewicz biskup Bełzki, administrator Chelmski. O postępie w wiekach upadku. Korrespondencye. Kronika kościelna, krajowa i zagraniczna.

Zwiastun Ewangeliczny. M. marzec 1863. NN. 5—6, zawierają:

Miłość. Zwiastowanie. Jędrzej Frycz Modrzewski, (c. d.). Doktor Liwingstone opowiadacz ewangelii między Betszuanami w Afryce połu-

dniowej, (c. d.). *Missyonarstwo wśród chrześcian, czyli Samarytanizm chrześciański. Zbawienie nasze. Wielki tydzień. Wiadomości z kościoła i o kościele. Korrespondencya z Cieszyzna.*

Przegląd Europejski. M. marzec 1863. Zeszyt IX, str. od 503—722, spisu 1, zawiera:

Wyjątek z pamiętników życiorysowych Jana, Piotra i Józefa Franków, spisanych przez samegoż Józefa Franka, tyczący się ich pobytu w Wilnie, przekład z auten ycznego w języku francuzkim rękopismu p. *Dominika Chodźkę*, (c. d.). Dwie sprzeczne strony społeczeństwa angielskiego, rzecz zebrana z dzieła: „Anglia taka jaka jest rzeczywiście, p. *Kernawon*.” „Badania o Anglii, p. *L. Faucher*.” „Życie wiejskie w Anglii.” Gwido Liwingstone, p. *Jerzego Lawrence*, przekład z angielskiego A. J. O wydawnictwie warszawskiem od początku bieżącego stulecia do r. 1840, p. *Franciszka Salezego Dmochowskiego*. Rzut oka na niektóre dzieła w języku polskim, wydane w przeszłym i bieżącym roku. Przegląd rzeczy potocznych, p. *J. H. J. K.* Przegląd polityczny, przez *Józ. Ign. Kraszewskiego*.

Roczniki gospodarstwa krajowego. Okres III. Tom V. Poszyt 3, M. marzec 1863, str. od 351—522, zawiera:

System finansów Lawa i jego zwolennicy, p. *Piotra Falkenhagen Zaleskiego*, (c. d.). Wystawa powszechna Londyńska w r. 1862, z poglądem na przemysł tegoczesny i warunki jego potęgi, p. *Mich. Chevalier*, (dok.). Odczyt z ekonomii społecznej, p. *L. Wołowskiego*. Powody rozwoju gospodarstwa angielskiego, (dok.). Rozmaitości. Bieżące wiadomości rolnicze. Dostrzeżenia meteorologiczne za m. styczeń 1863.

Tygodnik Lekarski. M. styczeń 1863. N. 4, luty N. 5 i 6, zawierają:

Szerbel: Całkowite wyropienie nerki lewój. Kamyki w miednicy prawej nerki. Zatrucie krwi mocznikowe. Śmierć. *Przystański*: Aforyzmy. *Michałowski*: O wściekłości. *Eborowicz*: Rozmiar klatki piersiowej w stosunku do gruźlicy. *Koniuszewski*: Listy lekarskie. *Górecki*: Listy z podróży za granicę. *Jawikowski St.*: Medycyna publiczna. Posiedzenia Towarzystw lekarskich: Warszawskiego i Wileńskiego, Oddziału nauk przyrodniczych i lek. Tow. nauk. Krakowskiego, Kommissji balneologicznej krakowskiej. Wiadomości urzędowe. Przegląd tygodniowy. Spostrzeżenia meteorologiczne. Nowe dzieła.

Przyjaciel Zdrowia. M. luty N. 28, marzec N. 29 i 30, zawierają:

Uwagi higieniczne nad stanem zdrowia mieszkańców wsi i miast, (c. d.). O kąpielach. O pracy i jej wpływie na zdrowie, prelekcyja Dra Bouchardta. O pielęgnowaniu chorych, (c. d.). Nowości naukowe.

Pamiętnik muzyczny i teatralny. NN. 51—52, 1862, zawierają:

Teatr i aktorowie, p. *Wł. Łozińskiego*, (dok.). Kronika z Kijowa za r. 1862. Przegląd kompozycji. Potpourri.

Kółko Domowe. M. marze 1863. Posz. 12, str. od 353—384, zawiera:

Wspomnienia rodzinne, przez *Sabinę Grzegorzewską*, (dok.). Objaśnienie tablicy rysunków.

Przyjaciel Dzieci. M. marzec 1863. NN. 101—104, zawierają:

Łukasz Górnicki, p. *Kazimierza Władysława Wójcickiego*. O biednym muzykusie i o lichu które siedziało u niego za piecem, powieść *Wa-*

Ława Szymanowskiego, (c. d.). Kościół katedralny św. Jana w Warszawie, p. *W. Podróże i odkrycia*, p. *J. Warmińskiego*. Przemysł wędrowny na ulicach Warszawy, p. *Jana Chęcińskiego*. Szymon Czechowicz, p. *K. W. Wójcickiego*. Dojutrek, legenda, p. *Bronisława P. Drzewo cynamonowe*. Zkąd się biorą śledzie. Dzieje narodu polskiego, p. *Leona Rogalskiego*, (c. d.). Góry karpackie. Bał przed wakacjami, obrazek dramatyczny w lnym akcie, p. *Jana Chęcińskiego* z muzyką *Wilhelma Troschla*. Historia święta, p. *Michała Szymanowskiego*. Anegdota historyczne. Rozmaitości. Rebusy.

Tygodnik Młod. M. marzec 1863. NN. 10—13, zawierają:

Jadwiga królowa polska. Mrówiń i Trock, powieść p. *Paulinę z L. Wilkońską*, (c. d.). Związek filantropów. O talerzach fajansowych i porcelanowych. Kronika literacka i artystyczna. Korrespondencje. Poezye. Gwiazdka. Nowości zagraniczne. Mody. Szarady. Opisy rycin młd, wzorów i form.

Jutrzenka. Tygodnik dla izraelitów polskich. M. marzec 1863. NN. 10—13, zawierają:

Szabas Zachar i Purym. Listy żydowskie. Żydzi rolnicy. Tygodniki. Przyjaciel zdrowia. Plan wydawnictwa pięcioksięgu. Pia desideria, p. *Trachtenberga*. Przyczynek do historii żydów w Marokko Dra M. Kajsersling, p. *S. G. Pro memoria*. Prawa żydów w Polsce, p. *L. Gumpłowicza*, (c. d.). Paska. Akta religijne. Aforyzmy i epigrammy. Wyjątki z dzieł rabinicznych. Myśli oderwane. Wiadomości bieżące. Bibliografia.

Tygodnik Ilustrowany. M. marzec 1863. NN. 180—183, zawierają:

Dawne ubiory i uzbrojenia, (c. d.). Opowiadania myśliwskie. O basztach, murach i bramach starego Krakowa, p. *Józefa Łepkowskiego*. Z Suwałk do Augustowa, p. *Aleksandra O.*, (dok.). Kościół po Franciszkański w Wyszogrodzie. Cerkiew ś. Bazylego i kościół pojezuicki w Owrużu na Wołyniu, p. *Adama Pługa (Pietkiewicza)*. Jan Ziżka z Kalichu. Czerwińsk. Starożytności słowiańskie. Żywy nieboszczyk, p. *J. Oti*. Heraklesowe drogi, powieść p. *Michała Bałuckiego*. Jan Nepomucen Kamiński, p. *K. E.* Kościół parałialny w Zakroczymiu. Typy ukraińskie, p. *Tadeusza Padalicę (Zenona Fisa)*. Pomnik Kryskich w Drobinie. Franciszek Bieliński. Kościół św. Barbary w Krakowie. Miasto Pyzdry. Listy z ulicy Nowy Świat, p. *A. K. Lz...ki*. Przegląd polityki zagranicznej. Kronika tygodniowa. Rozmaitości. Szachy. Rebusy.

Wędrowiec. NN. 4—7, zawierają:

Przygody *Augusta Biarda* w Brazylii. Salambo, powieść *Gustawa Flauberta*, (c. d.). Roślinność Madery. Aleksander Humboldt. Korrespondencja. Kozioł skalny. Gaz oświetlający. Bogumił Dawison. Trzechleśnia niewola u Patagonów, p. *M. A. Guinnard*. Słótko o studniach arzezyjskich i o poszukiwaniach za pomocą świdrów. Wydawnictwa ludowe za granicą. Pelargonia. Rozmaitości.

Kmiatek. M. marzec 1863. NN. 10—13, zawierają:

Opowiadania Goralczyka z historii polskiej. Łzy palące. O ludziach mieszkających w najzimniejszych krajach. Dziwna zapłata za dobry uczynek. Źródło. Sól. Św. Józef. Historia o Kaśce co w kominie siedziała i o leniwiej torbie. Synowie Michała. Męka i śmierć Pana naszego Jezusa Chrystusa. Jan Pawelec rolnik z Kobylnicy Nadwiślańskiej. Pokusa głodu, zdarzenie prawdziwe. Wiersze. Listy,

Czytelnia Niedzielnia. M. marzec 1863. NN. 9—13, zawierają:

Święty Błażej. Pierwszy napad Tatarów i straszną bitwę na Szląsku. Służąca i panna, zdarzenie prawdziwe. O miłości rodzinnej. Święty Hieronim. Dalsze dzieje Szląska. O bożym świecie. Gawędy warsztatowe. Święty Ignacy. Mądry Woźnica. Wskazówki zmian powietrza. Wielebny Będa kapłan i doktor kościoła. Wszech świat, słów kilka do P. Tadeusza. Duch złodziei, zdarzenie prawdziwe. Święty Jonasz i Barachizyusz bracia. Wspomnienia dziejowe. Szlachetny przyjaciel, zdarzenie prawdziwe. Przegląd książek dla rzemieślników. Wiersze. Listy. Różności.

Gazeta Warszawska. M. marzec 1863. NN. 49—73, zawierają:

Dziennikarstwo w Anglii (c. d.). Uporządkowanie, poprawienie i ujednolicenie miar, wag i pieniędzy, p. L. M. Moja powieść, przekład z angielskiego *Sir. Edwarda Lytton Bulwera*. Przegląd bibliograficzny literatury polskiej. Bilans interesów Domu zleceń rolników płockich. Korrespondencje krajowe i zagraniczne. Wiadomości bieżące, literackie, artystyczne.

Gazeta Polska. M. marzec 1863. NN. 49—73, zawierają:

Świetne widoki, powieść *Karola Dickensa*, przekład z angielskiego, p. J. (c. d.). O małym obiegu monety, (dok.). Ontologia naturalna, (c. d.). O środkach rozwinięcia przemysłu w Polsce, przez założenie drogi żelaznej do Odessy, p. *Józefa Sapalskiego*. Towarzystwo wspierania urzędników gospodarczych w W. Ks. Poznańskim. Zasady i urządzenie Banków pensowych w Anglii. Listy Ypsylona. Kilka słów o projektowanej drodze żelaznej z Warszawy do Buga. Żytomierz pod względem statystycznym. Historia kanału Suez, p. *Teofila Sikorskiego*. Szkoły międzynarodowe. *Teodora Barrau*, myśli o kierunku kształcenia i przedmiotach wykładu w szkołach średnich do potrzeb naszych zastosowane, p. *Wład. Skłodowski*. Pogląd ogólny na wystawę powszechną r. 1862. Korrespondencje krajowe i zagraniczne. Wiadomości bieżące, literackie, artystyczne.

Kuryer Warszawski. M. marzec 1863. NN. 49—73.

Kuryer Niedzielnny. M. marzec 1863. NN. 9—13, zawierają:

Przeglądy: polityczny, brukowy, literacki, gazet i pism czasowych, sztuk pięknych. Korrespondencje. Pytania i odpowiedzi.

Dziennik Powszechny. Pismo urzędowe, polityczne i naukowe. M. marzec 1863. NN. 49—73, zawierają:

Kilka słów, na kilka słów, p. Ksawerego Krysińskiego, „o prawnym komplecie rady familijnej. Dochody osiągnęte z m. S. Warszawy. Opisy zabytków starożytności, przez delegacją wysłaną z polecenia Rady Administracyjnej Królestwa zebrane, (c. d.). Przemysł rękodzielniczy w Rosyi. Stan zakładów naukowych w Galicyi. Postanowienie Rady Administracyjnej, urządzające służbę policyjną przy Instytucie Politechnicznym. Wiadomości o Słowianach południowych. Lesage. O Lichwie. Bibliografia warszawska, rosyjska, francuska i niemiecka, za m. luty 1863 r. O piśmiennictwie, p. J. A. Miniszewskiego. Spostrzeżenia i uwagi nad projektem prawa: „o przedażach sądowych,” p. N. K. Zaborowskiego. Sprawozdanie z obrotu handlowego okowity w m. Warszawie, za m. luty 1863 r. Wiadomości bieżące z nauk ścisłych. Postrzeżenia we względzie metod używanych po szkołach w Niemczech i Francyi, w wykładzie przedmiotów filologicznych i historycznych, p. *Juliana*

Skupiewskiego. O marynarce polskiej, p. *Eukasza Gołębińskiego*. Pojęcie rządu, p. *J. A. Miniszewskiego*. O elementarzach. Pogląd porównawczy na gorzelnictwo w Królestwie Polskiem. Wiadomości statystyczne o ludności Królestwa Greckiego. Prawo cywilne obowiązujące w Królestwie Polskiem, wydał Stanisław Zawadzki, rozbiór p. *Stanisława Budzińskiego*. Chili. Gospodarstwo narodowe we Francyi. Jurisprudencya. Wiadomości bieżące. Wiadomości literackie.

Warszawska Gazeta Policyjna. M. marzec 1863. NN. 49—73, zawierają:

Wielka pustynia, (dok.). Dramat w Meksyku. Przygoda Barona Wogan w Kalifornii.

Warschauer Zeitung. M. März 1863. NN. 49—73, zawierają:

Zur Frage des Geldwerthes. Eynard, der Philhellene. Aus einem Handbillet Kaiser Josef's vom Jahre 1783. Zur Statistik und Literatur des Genossenschaftswesens. Pascal. Was sich Berlin erzählt. Böhmen vor fünfzig Jahren. Joseph Ressel. Matamoros, die Verfolgung der Protestanten in Spanien. Zu Jean Paul's Gedächtniss. Das Carrousel in Wien. Vortrag von Schulze-Delitzsch im Arbeitverein zu Berlin. Litterarisches. Handel und Verkehr. Vermischtes.

Korespondent rolniczy, handlowy i przemysłowy. M. marzec 1863. NN. 14—21, zawierają:

Listy rolnika polskiego z podróży agronomicznej, p. *Albina Kohn*. Waga dla bydła przez Hellrigla. Chrząszone majowe jako nawóz. O poprawieniu pieczywa ze zrośniętego zboża. Karmienie bydła. Przesadzanie, a raczej przeniesienie drzew owocowych już grubych i wyrosłych. Torf jako nawóz. Produkcya mleka. O użytkowaniu w rolnictwie nieczystości z miast, p. *T. K.* O indywidualności komórki roślinnej, p. *T. K.* Fabrykacya spirytusu z buraków. Czego obawiać się można od konkurencyi handlowej krajów naddunajskich. Zasiwy wiosenne. Środki na wytepienie szkodliwych zwierząt w domowym gospodarstwie, p. *C. W. L. Glogera*. Gęsty, czy rzadki siew? O urządzeniu gospodarstwa wedle zasad nauki, przegląd nowego dzieła Justusa Liebiga. Kilka uwag co do geometrów. Zabezpieczenie wełny i futer od tarcenia molów. Korespondencje. Wiadomości handlowe.

Gazeta Rolnicza. M. marzec 1863. NN. 9—13, zawierają:

O uprawie ajlantu, p. *Zygmunta Gawareckiego*. O potrzebie specjalnego wykształcenia w zawodzie rolniczym, p. *Artura Krakowskiego*. Nowy przyrząd do karczowania zarośli leśnych, p. *M. Łętowskiego*. Odezwa do redakcyi Gazety Rolniczej w kwestyi płodozmianu, p. *Otona Bochwica*. O dzierżawach i dzierżawcach, p. *Leona Kąkolewskiego*. Przegląd dzieła: „Ogólne zasady ekonomii politycznej przez Zygmunta Dangla,” p. *Aleksandra Makowieckiego*. Pług Taskera. Opis owczarni z oborą w Sierakówku, p. *Bolesława Kleniewskiego*. Oznaczenie wagi bydłęcia za pomocą mierzenia, p. *W. T. Margowkiego*. Sęki drzewne. Kilka uwag gospodarczych ze względu na obecne stosunki rolnicze, p. *Zygmunta Jaroszewskiego*. Rozbiór krytyczny dziełka p. t.: „Przyjacieli pszczoł,” p. *Józefa Znamierowskiego*. Leczenie nosacizny końskiej, p. *Henryka Haubnera*. Nowy sposób pieczenia chleba. Kuźnia ruchoma. Trzy siewniki. Trzy płodozmiany, p. *Aleksandra Makowieckiego*. O kłonach. Korespondencje gospodarskie. Nowiny i ogłoszenia gospodarskie.

MUZYKALIA.

Moniuszko Stanisław. Wieczny pokój Lirnikowi! słowa *Seweryny z Żochowskich Pruszkowej*. Warszawa, nakł. i sztych G. Gebethnera i R. Wolffa, lit. W. Otto, str. 5, zlp. 2.

Zareba Władysław. Piosnka i mazurek, dwa śpiewy z towarzyszeniem fortepianu, słowa *Franciszka Dąbrowskiego*. Żytomierz, nakł. K. Budkiewicza, lit. W. Otto, sztych G. Gebethnera i R. Wolffa, str. 12.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

WARSZAWA.

Kwiecień 1863 r.—W zupełnej stagnacji handlu księgarskiego, możemy tylko wspomnieć, szczególniej staranne i ozdobne wydanie dzieła p. n. *Wieczory z Babunią*. Powieści i opowiadania poświęcone dorastającej młodzieży polskiej, przez Władysława z Rogozińskich Izdebską, z 24 rycinami chromolitografowanymi. Nakład Gebethnera i Wolffa. Wydawcy drukowali tę książkę za granicą. (Naumburg, drukarnia G. Pätz'a), głównie z powodu braku dobrego papieru w kraju. Na druk równie piękny, a może i ozdobniejszy, zdobyłyby się nasze zakłady typograficzne; ale papieru takiego papieru nie potrafią za tę cenę wyrobić. Cierpi na nędznym wyrobie papieru, wydawnictwo książek polskich, szczególniej téż wydania drzeworytowe. O téj szacownej pracy, pełnej wartości, powiemy obszerniej w dziale właściwym.

— Zwraca szczególniej uwagę wydanie *Pięcioksięgu Mojżesza* dla żydów Polaków. Tłumaczył z hebrajskiego i objaśnił komentarzem, dobrze już zasłużony piśmiennictwu naszemu Daniel Neufeld, redaktor *Jutrzenki*. Wydany zeszyt obejmuje przekład piérwszej księgi rodzaju, Genesis, po której z oddzielnym tytułem i paginacją (str. 45), dołączone jest *światło zakonu*. Uwagi i objaśnienia gramatyczne, leksyograficzne, historyczne, geograficzne i obrządkowo-religijne. Ważna ta publikacja, nie tylko pod względem literackim, spowoduje nie wątpliwie, poważny rozbiór i ocenienie.

— Encyklopedia powszechna bez przerwy wychodzi, obecnie zaczęła się drukować jedna z największych liter *K*, która najniżej zgórą dwa tomy obejmie.

— Tygodnik *Illustrowany*, zaleca się coraz lepszymi drzeworytami, postęp widoczny. Pismo bogate, doborową treścią, dziś już za-

KRONIKA BIBLIOGRAFICZNA.

Miesiąc Kwiecień 1863 roku.

DZIEŁA.

Encyklopedia powszechna. T. XIII. Zeszyty 114 i 115. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1863, 8-ka, str. od 449—560, 561—642. (Jowanillos-Kalendarze). Zeszyt kop. 35.

Gregorowicz Karol. Praktyczna nauka opatrywania przypadkowych skaleczeń, stłuczeń i ran, oraz pielęgnowania chorych. Warszawa, druk J. Krokoszyńskiego, 1863, 12-ka, str. 104, III.

Żdzarska Józefa. Podarek dla ludu. Suwałki, nakł. M. Lewińskiego, 1863, druk S. Orgelbranda, 12-ka, str. 141.

Czytania wieczorne. Niedole i pociechy, powieść tłumaczona z angielskiego Schmidta. Książeczka 4ta-i 5ta. Warszawa, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. od 33—120, 121—214.

Sprawozdanie z obrotu funduszów kassy wsparcia podupadłych lekarzy, wdów i sierot biednych, po lekarzach pozostałych, za rok 1862. Warszawa, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. 17.

Spis i cennik narzędzi i przyrządów chirurgicznych, znajdujących się w zakładzie i fabryce Alfonsa Manna w Warszawie. Warszawa, druk J. K. Psurskiego, 1863, 8-ka, str. 19.

Putiatycki ks. Mały katechizm dla młodzieży wyznania rzymsko-katolickiego. Warszawa, druk kks. Missyonarzy, 1863, 12-ka, str. 72.

Nowenna do Ducha Świętego z rozmyślaniami na każdy dzień, zaczynający od Wniebowstąpienia Chrystusa Pana, przez św. Alfonsa Ligouri. Warszawa, druk kks. Missyonarzy, 1863, 12-ka, str. 34, spisu 1.

L. K. Słowo pociechy. Książeczka dla strapiionych i cierpiących, zebrana i ułożona. Warszawa, nakł. i druk kks. Missyonarzy, 1863, 12-ka, str. 46, spisu 1, okł. druk.

Rakowski F. ks. Kazania katechizmowe na cały rok, z dzieł ks. J. M. Lheonarda biskupa i wikaryusza generalnego wiedeńskiego zebrano. T. II. Warszawa, nakł. i druk kks. Missyonarzy, 1863, 8-ka, str. 399.

Struve Henryk. Wywód pojęcia filozofii. Lekcja wstępna do nauk filozoficznych, miana w Szkole Głównej w Warszawie dnia 14 lutego 1863 r. Warszawa, nakład E. Wende i spół., 1863, druk J. Krokoszyńskiego, 8-ka, str. 2, 5c.

Lewestam Fr. Henryk. Historia literatury powszechniej. Zeszyt 6ty. Warszawa, nakł. A. Lewińskiego, 1863, druk A. Liefeldt, 8-ka, str. od 481—569, spisu 2, okł. druk.

Jarmund Stanisław. O budowie dróg i mostów. T. II. Budowa i utrzymanie dróg bitych, smółcowych i brukowanych. Z tablicami. Warszawa, 1863, druk Gazety Polskiej, 8-ka większ., str. 312, spisu 2, tablic XXIV.

Biblioteka szkolna pisarzy greckich i rzymskich z polskimi objaśnieniami. Cornelius Nepos z objaśnieniami przez J. E. Wydanie stereotypowe. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1863, 8-ka mniej., str. nieiliczb. 3, liczb. 170.

Kąkolewski Leon. Gospodarstwa zagraniczne. (Holsztyn i Meklenburg). Opis z podróży zagranicznej. Wyd. 2gie z 46 drzeworytami. Nakł. redakcyi gazety rolniczej. Warszawa, druk J. Jaworskiego, 1863, 8ka, 2, 2, 188, okł. druk.

Ali Baba und die vierzig Räuber. Eine Geschichte aus alten Zeiten. Warschau, druck und Verlag von August Liefeldt, 1863, 16-ka, str. 43.

Zdanie sprawy z czynności Dozoru Bóżnicznego Okręgów Warszawskich, za lata 1860 i 1861. Warszawa, druk S. Orgelbranda, 1863, 4ka, str. 40, 41, 31, 43.

Posiedzenie nadzwyczajne ogólnego zgromadzenia akcyonaryuszów Towarzystwa drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, odbyte dnia 4 (16) marca 1863 r. Warszawa, druk S. Loewenthala, 4-ka, str. 25.

Księżdz kanonika *Szmidt'a*, 90 powiastek dla dzieci, spolszczonych przez *Jana Chęcińskiego*. Z 3ma rycinami. Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolffa, 1863, druk Z. J. Wywialkowskiego w Krakowie, 8-ka, str. 50, spisu nieiliczb. 4.

Śmigiełska Józefa i Borkowska z Chomętowskich Aleksandra. Obrazki z życia świątobliwych i bogobojnych Polaków i Polek. Serya I. Wyd. 2gie przejrane, pomnożone i 8 rycinami ozdobione. Warszawa, nakł. G. Gebethnera i R. Wolffa, 1863, druk Z. J. Wywialkowskiego w Krakowie, 8-ka, str. 352, spisu 2.

Msza święta jak odprawiana bywa w kościele Bożym, co znaczy i jak jej powinien słuchać pobożny chrześcianin katolik. Książeczka do nabożeństwa z przydatkiem potrzebnych modlitw i świętych pieśni w czasie Mszy świętej używanych z dodatkiem sposobu służenia do Mszy. Warszawa, nakł. M. Glücksburga, 1863, druk S. Loewenthala, 12-ka, str. 156, spisu 4.

Najnowszy elementarz języków polskiego, francuzkiego i niemieckiego, ułożony podług najłatwiejszej metody. Warszawa, nakł. J. Breslauera, 1863, druk A. Ginsa, 8-ka mniej., str. 120, okł. druk.

Czarkowski Piotr. Krótki wykład geografii powszechniej. Wyd. 7me poprawne i znacznie powiększone. Warszawa, nakł. i druk S. Orgelbranda, 1863, 8-ka, str. 515.

Chłopicki Edward. Notatki z różnoczasowych podróży po kraju. Inflanty, Żmujdz, Litwa, Pobereże. Warszawa, druk Ch. Kelter et S. Rothmühl, 1863, 8-ka, str. 142.

Cousin Wiktor. Historia filozofii XVIII-go wieku, przetłumaczył *Michał Głisczyński*. T. II. Warszawa, druk J. Jaworskiego, 1863, 8-ka, str. 315, spisu 2.

Guillois Ambroży ks. Wykład historyczny, dogmatyczny, moralny, liturgiczny i kanoniczny wiary katolickiej, z odpowiedziami na zarzuty wzięte z nauk przeciw religii, albo teologia dogmatyczna i moralna, ku użyciu wiernych Chrystusowych, z franenckiego, podług edycyi 86j r. 1856, przełożył *Leon Rogalski*. Wyd. 2gie T. 1. Wilno, nakł. J. Krasnosielskiego, 1863, druk J. Blumowicza, 8-ka, str. XXI, 632, spisu 2.

Chanoine C. Schmid. *Nouveaux petits contes pour les enfants*. Varsovie, B. Lesman, 1863, druk A. Liefeld, 8-ka mniej, str. 124, XXV, 2.

Sprawa Antoniego Morzyckiego, przeciwko małżonkom Gurowskim i Bogusławskiemu. Warszawa, druk J. Jaworskiego, 1863, fol., str. 28.

Panie wysłuchaj modlitwę moją! Wybór modlitw z książek do nabożeństwa, przez władzę duchowną szczególnie poleconych, pomnożony nowemi modlitwami, do których Ojcowie Święci różne przywiązali odpusty, zebrany i ułożony p. *Joannę Belejowską*. Wyd. 2gie znacznie powiększone. Warszawa, nakł. S. H. Merzbacha, 1863, druk J. Jaworskiego, 12-ka, str. 699, XIII.

PISMA PERYODYCZNE I GAZETY.

Przegląd Katolicki. M. kwiecień 1863. NN. 13—17, zawierają:

Allokucya miana przez N. O. Św. Papieża, na Konsystorzu d. 16 marca. O postępie w wiekach upadku, (c. d.). Prześladowanie chrześcian w Kochinlinie. Tajemnica stworzenia i mądrość świata. Ilustracya Pisma Świętego. Żywot Św. Ojca Franciszka z Assyżu. Kościół w Portugalii. Tajemnica grzechu pierworodnego i nauka o człowieku. Korrespondencye. Kronika kościelna, krajowa i zagraniczna. Bibliografia zagraniczna.

Zwiastun Ewangeliczny. M. kwiecień 1863. NN. 7—8, zawierają:

Zmartwychwstanie. Jędrzej Frycz Modrzewski, (c. d.). Doktor Liwingsstone, opowiadacz ewangelii między Betsuanami w Afryce południowej, (c. d.). Statystyka ludności wyznań protestanckich. O zaopatrzeniu kościołów w dzieła sztuki. Wniebowstąpienie. Ordynacya. Stowarzyszenie misyjne Hamburgskie. Wiadomości z kościoła i o kościele.

Przegląd Europejski. M. kwiecień 1863. N. 10, zawiera:

Dwie sprzeczne strony społeczeństwa angielskiego, (dok.). Wyjątek z pamiętników życiorysowych Jana, Piotra i Józefa Franków, spisanych przez samegoż *Józefa Franka*, dotyczący się ich pobytu w Wilnie, przekład z autentycznego w języku francuzkim rękopismu, p. *Dominika Chodźkę*, (c. d.). Ludy zamieszkujące Turcyą Europejską, p. *R. Cortambert*. Gwido Liwingsstone, p. *Jerzego Alfreda Lawrence*, przekład z angielskiego *A. J. Monte Verde*, wspomnienia z podróży. Korrespondencya z Krakowa, p. *J. S.* Rzut oka na niektóre dzieła w języku polskim, wydane w przeszłym i bieżącym roku, (c. d.). Przegląd rzeczy potocznych, p. *J. H.* Przegląd polityczny, p. *J. I. Kraszewskiego*.

Roczniki gospodarstwa krajowego. Okres III. Tom VI. Poszyt 1, M. kwiecień 1863, str. 174, tab. 2, zawiera:

System finansów Lawa i jego zwolennicy, p. *Piotra Falkenhagen Zalskiego*, (c. d.). Przegląd dzieła: „Włościanin polski, czyli gospodarstwo wiejskie dla użytku mniejszych gospodarstw i szkół rolniczych,” przez

Zygmunta Gawareckiego w r. 1862 wydanego. Myśl do stowarzyszenia rolniczego. Rozmaitości. Bieżące wiadomości rolnicze. Dostrzeżenia meteorologiczne za m. styczeń 1863.

Pamiętnik Towarzystwa lekarskiego Warszawskiego. M. luty i marzec 1863. Zeszyty 2 i 3, str. od 65—146, 147—226, zawierają:

O dzisiejszem stanowisku okulistyki uwag kilka z powodu kongresu oftalmologicznego. Opis kilku chorób jajuika, p. *Dra Adama Helbich*. Otwór w podniebieniu twardem, przenikający do jamy nosowej, operacya plastyczna z dobrym skutkiem, p. *Dra Kosińskiego*. O zadaniach konkursowych. Porównawcze badania rozmaitych operacyi zalecanych przeciw oczeklinom żylnym, p. *Dra Mińkiewicza*, (dok.). Uwagi o operacyi tętniakow, p. *tegoż*. Kilka słów z powodu artykułu p. *Vernois*, o środkach zaradczych przeciw wścieklicznie, p. *Piotra Sejmana*. Kilka słów o kongresie oftalmologicznym w Paryżu, p. *Pawła Kruniewicza*. Kronika lekarska zagraniczna, p. *Dra Juliana Kulskiego*. Wyciągi z literatury zagranicznej. Spinalne Kinderlähmung, monographie von Dr. J. Heine, sprawozdanie *L. Konitza*. Czynności Towarzystwa lekarskiego Warszawskiego. Rozmaitości.

Tygodnik Lekarski. M. luty 1863. N. 7—8, zawierają:

Trykowski Paweł: Skuteczność świeżych cytryn w wodnej puchlinie. *Gorecki*: Listy z podróży za granicę. *Janikowski Stanisław*: Toxykologia. *Neugebauer*: Wspomnienia z zakładu położniczego w Medyolanie. *Eborowicz*: Leczenie racjonalne dny. Wiadomości z pism zagranicznych. Posiedzenia Towarzystwa lekarskiego i oddziału nauk przyrodzonych i lekarskich Towarzystwa naukowego krakowskiego. Spostrzeżenia meteorologiczne.

Kółko Domowe. Rok 3. M. kwiecień 1863. Posz. 1, str. 32 zawiera:

Faustus Socynus obrazek z XVI stulecia, p. *Aleksandra z Chomętowskich Borkowską*. Polowanie na reny w Norwegii, p. *J. Janiszewską*. O umietyem spożytkowaniu wszystkiego na pożywienie w Chinach. Korrespondencya z Paryża, p. *J. Janiszewską*. Powieść o dwóch miastach Dickensa, p. *Władysława Chomętowskiego*. O ubiorach.

Przyjaciel Dzieci. M. kwiecień 1863. NN. 105—108, zawierają:

Dzieje narodu polskiego, p. *Leona Rogalskiego*, (c. d.). O biednym muzykusie i o lichu które siedziało u niego za piecem, powieść *Wacława Szymanowskiego*, (c. d.). Bal przed wakacjami, obrazek dramatyczny w innym akcie ze śpiewkami, p. *Jana Chęcińskiego*, z muzyką *Wilhelma Troschla*, (c. d.). Epilog do przemysłu wędrownego na ulicach Warszawy, p. *Jana Chęcińskiego*. Dąb, p. *W. Konstanty książę Ostrogski*, p. IV. Noc nieszczęśliwego, p. *Jana Pawła Richtera*. Historia święta, p. *Michała Szymanowskiego*. Krótkie wiadomości o robotach publicznych, p. *Emeryka Paprockiego*. Poezye. Anegdota historyczne. Rozmaitości Zagadki. Rebus.

Tygodnik Mód. M. kwiecień 1863. NN. 14—17, zawierają:

Michał Gliński w więzieniu, wspomnienia historyczne z powodu obrazu p. *Millera*. Mrówin i Troek. powieść p. *Paulinę z L. Wilkowską*, (c. d.). Bawelna. Ś. p. Lompa. Domowe sprawy króla Jana Sobieskiego. O naczyniach nakładanych srebrem. Poezye. Korrespondencye. Gwiazdka. Kronika literacka i artystyczna. Nowości zagraniczne. Mody. Opisy rycin mód, wzorów i form. Szarady.

Jutrzenka. Tygodnik dla izraelitów polskich. M. kwiecień 1863. NN. 14—17, zawierają:

Postęp. Uroczystość wieczerzy święta Paski. Listy żydowskie. O równouprawnieniu żydów, p. *Lorda Macaulay*. Widmo. Szkoła wieczorna przy ulicy Bagno. Szkoły konfesyjonalne żydowskie. O niewolnictwie, p. *Izaaka Rosenblatta*. Mięso koszerne, p. *Adama Schwarzensteina*. Korrespondencye. Przegląd pism krajowych. Wiadomości bieżące.

Tygodnik Illustrowany. M. kwiecień 1863. NN. 184—187, zawierają:

Zamek Ostrog, p. *A. K. Franciszek Bieliński*, (c. d.). Heraklesowe drogi, powieść, p. *Michała Bałuckiego*, (c. d.). Typy ukraińskie. Franciszek Zabłocki, p. *Kazimierza Władysława Wójcickiego*. Kościół Panny Maryi w Poznaniu. Izba pańska, czyli Radziecka w ratuszu krakowskim. Jarema, studjum z wewnętrznych dziejów Galicji, p. *Jana Zacharyasiewicza*. Henryk Mareoni. Kościół w Willanowie. Szczątki zamku w Przedborzu. Ksiądz Piotr Skarga. Altenburg. Warta. Poezye. Przegląd polityki zagranicznej. Kronika tygodniowa. Rozmaitości. Szachy. Rebusy.

Wędrowiec. NN. 8—13, zawierają:

Zamek Talaise. Trzechletnia niewola u Patagonów, p. *M. A. Guinard*, (c. d.). Wycieczka na kulę ziemską w r. 3363 ery chrześcijańskiej. Śmierć kumem, legenda flamandzka. Bogumił Dawizon, (dok.). Kondektor chiński. Zarysy Norwegii. Neapol i jego mieszkańcy. Tegernsee w Bawarii. Dramat w klatce. Porcelana. Halewy. Buffadero. Zegarek Syndyka. Szkice z życia zwierząt: Różne gatunki psów. Lawiny. Błędny ogień. Rozmaitości.

Kmiotek. M. kwiecień 1863. NN. 14—17, zawierają:

Opowiadania Goraleczyka z historii polskiej. Zmartwychwstanie Pańskie. Najdroższe skarby. O ochronach wiejskich. Ostatnie jajko. Święta Katarzyna z Sienna. Sposób na biedę. Wiadomość o książkach pożytecznych. Św. Marek ewangelista. Jako diabli osądzili sprawiedliwie sprawę, którą sędziowie osądzili źle. Wiersze. Listy.

Czytelnia Niedzielnia. M. kwiecień 1863. NN. 14—17, zawierają:

O Janie Kochanowskim. Narody i kraje starożytne. Wiatry. Wszech świat: gwiazdy, planety, komety. Szkodliwe leki. Robotnicy angielscy. Wjazd królowej Jadwigi do Krakowa, koronacja i ślub jej. Kwietnia niedziela. Wiersze. Książki nowe. Różności.

Gazeta Warszawska. M. kwiecień 1863. NN. 74—98, zawierają:

Moja powieść, przekład z angielskiego *Sir Edwarda Lytton Bulwera*, (c. d.). Dzieła ś. p. Józefa Lompy. Biblioteka Warszawska za marzec i kwiecień, (przegląd). Listy z miasta. Hippokratesa życie i aforyzmy po polsku. Pisma pedagogiczne Ewarysta Estkowskiego, (przegląd). Korrespondencye krajowe i zagraniczne. Wiadomości bieżące, literackie, artystyczne.

Gazeta Polska. M. kwiecień 1863. NN. 74—98, zawierają:

Świetne widoki, powieść *Karola Dickensa*, przekład z angielskiego, p. *J.*, (c. d.). Listy Ypsylona. Pogląd ogólny na wystawę powszechną r. 1862, (c. d.). O sądach pokoju. Nowy działacz w przemyśle, (c. d.). Stowarzyszenie czeladzi katolickiej w Poznaniu. Podróż powietrzna po

Afryce. Aquarium ogrodu aklimatyzacyjnego w Paryżu. Sny chorobliwe i sztuczne. Nowa materya włóknista i telegraf piszący. O zakładach karnych. Związki języka hebrajskiego z greckim, łacińskim i polskim, pod względem gramatycznym, p. *Sikorskiego*. Przegląd rolniczy, p. *J. Foto-rzeźba*. Kilka uwag nad przekładem kodeksu karnego dla państw pruskich z r. 1851, dokonany przez *C. A. Korrespondencye krajowe i zagraniczne*. Wiadomości bieżące, literackie i artystyczne.

Kurier Warszawski. M. kwiecień 1863. NN. 74—98.

Kurier Niedzielnny. M. kwiecień 1863. NN. 14—16, zawierają:

Przeglądy: polityczny, brukowy, literacki, sztuk pięknych.

Dziennik Powszechny. Pismo urzędowe, polityczne i naukowe. M. kwiecień 1863. NN. 74—98, zawierają:

Postanowienie Rady Administracyjnej o zajęciu na użytek publiczny posesyi między ulicami: Krakowskie Przedmieście i Dziekaną położonemi. O marynarce polskiej, p. *Lukasza Gołębiowskiego*. Rzeka Wkra v. Działdówka w gubernii Płockiej. Postrzeżenia we względzie metod używanych po szkołach w Niemczech i Francji, w wykładzie przedmiotów filologicznych i historycznych, p. *Juliana Skupiewskiego*, (c. d.). Opisabytków starożytności, przez delegacyę wysłaną z polecenia Rady Administracyjnej Królestwa zebrane, (c. d.). Organizacya poczt na zachodzie Europy, a mianowicie w Niemczech. Stan zakładów naukowych w Galicji. O ruchu pocztowym w Poczcie Warszawskiej w m. grudniu 1862 r. Wiadomości o liczbie bydła rogatego sprowadzonego z Cesarstwa do Królestwa, tudzież o obrocie bydła rzeźnego na targu Warszawskim w roku 1862. Bibliografia warszawska, rossyjska, francuzka i niemiecka, za m. marzec 1863 r. Prace statystyczne w Cesarstwie Rossyjskiem dokonane. Rybołówstwo na morzu Bałtykiem. Sprawozdanie z ruchu handlowego w Gdańsku za styczeń i luty r. b. Historia telegrafów. Manifest Najwyższy ogłaszający amnestye. Fabrykacya zegarów w Szwajcaryi. Kilka słów o soli i administracyi rolnej w Królestwie Polskiem do r. 1855. Pogląd teoretyczny na możność podawania prośb i skarg prywatnych do Rady Stanu o nadużycia urzędników lub naruszenie przez nich ustaw. Interesa rewolucyi powszechnej i narodowości. Rozszerzenie atrybucyi dozorów kościelnych w parafiach rzymsko-katolickich i greko-unickich. Dawne siedziby Słowian na zachodzie. Wodociągi i kanalizacya w m. Warszawie. Przyszłość m. Lublina. Wiadomości bieżące z nauk ścisłych. Jurisprudenca. Wiadomości rozmaite. Wiadomości literackie.

Warszawska Gazeta Policyjna. M. kwiecień 1863. NN. 74—98, zawierają:

Przygoda Barona Wogau w Kalifornii, (c. d.). Trzy dni nad brzegami Oryuoku. Rozbójnik włoski.

Warschauer Zeitung. M. April 1863. NN. 74—97, zawierają:

Vortrag von Schulze-Delitzsch im Arbeitverein zu Berlin. Pariser Spielhöhlen. Aus früherer Zeit, v. Arnold Ruge. Eine Nacht auf Schloss Aushurst. Major Serre auf Maxen. Die Erfindung der Buchdruckerkunst. Einerlauchter Landmann und Gärtner. Die Sackträger in Danzig. Die französische Phrase und ihre politische Tragweite. Turin. Der Kanal Orfano in Venedig v. Gustav Rasch. Die Theilung der Arbeit. Handel und Verkehr. Lokalbericht. Vermischtes.

Korespondent rolniczy, handlowy i przemysłowy. M. kwiecień 1863. NN. 22—30, zawierają:

Przepis żywienia cieląt. O przyrządzaniu siana i przechowywaniu go w stodołach i stogach, p. *Konrada Haas*. Produkcya i wywóz jaj. Paszenie kur po ścierniskach. Projekt do wyrobienia zasady dobrego urządzania wsi i pól włościańskich, p. *Ksawerego Piechowskiego*. O przyrządzaniu siana i przechowywaniu go w stodołach i stogach, (c. d.). Rozbiór dzieła A. Polujńskiego p. t.: *Leśnictwo polskie*, (c. d.). O urządzeniu gospodarstwa wedle zasad nauki, przegląd nowego dzieła Justusa Liebiga (c. d.). Nowiny gospodarskie z okręgu Siennickiego, p. *Jana Swięczyca*. Okowita wychodząca za granicę. Środek przeciwko stonogom mурowym. O obiegu azotu w rolnictwie, p. *T. K.* Rok karmy siekaney. Obchodzenie się z łąkami nienawodnianemi. Środek przeciwko ślimakom. O płodozmianie czyli wielopolowem gospodarstwie w osadach włościańskich, p. *Ignacego Łyszkowskiego*. Ciekawe spostrzeżenia nad rośliną *Oenothera speciosa*. Gęsty siew czy rzadki? Chów ptastwa domowego, a mianowicie kur i kogutów. Gospodarstwo rolne i pierwotne do niego ukształcenie. Wiadomości handlowe.

Gazeta Rolnicza. M. kwiecień 1863. NN. 14—17, zawierają:

Konie czy woły są przydatniejszymi do prac rolniczych, p. *Juliana Żalińskiego*. Przegląd dzienników gospodarskich zagranicznych, z kwartału Igo 1863 r. Rzepak parasolowy. Piec kolisty dla wypalania wapna, cegieł i cementu, wynalazku Hoffmana i Maciejewskiego. Lucerna chińska. Rośliny nie przyjmują z powietrza azotu w stanie gazu, p. *Ludwika Boguckiego*. Przenośna maszyna do mielenia kości na nawóz. O roślinach łąkowych. Skutki wycieńczenia gruntów. Wstęp do ostatniego wydania chemii rolniczej *Justusa Liebiga*. O chorobie wina. Wspomnienie o życiu i pismach Józefa Lompy, p. *Zygmunta Gawareckiego*. Korespondenecye gospodarskie. Nowiny i ogłoszenia gospodarskie.

MUZYKALIA.

Jungmann Albert. Tęsknota za ojczyzną. Melodya na fortepian. Op. 117. Warszawa, nakł. J. Kaufmann i F. Hösich, litogr. W. Otto, str. 6, zlp. 2.

Chłopiec i dziewczyna, piosenka ulubiona z towarzyszeniem fortepianu. Warszawa, nakł. J. Kaufmann i F. Hösich, lit. W. Otto, sztych Gebethnera i R. Wolffa, str. 6, zlp. 2.

Eada Kazimierz. Płoczanin, poemat-mazur, utworzony na skrzypce i fortepian. Op. 18. Warszawa, nakł. i lit. A. Dzwonkowskiego i spół, str. 10, zlp. 4.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

WARSZAWA.

Maj 1863 r.— Dnia 15 maja r. b. w auli szkoły głównej, po trzydziestu kilku latach odbył się po raz pierwszy akt inauguracyjny